

Pokračování v práci ve smyslu § 56 odst. 2 zák. práce

Pro naplnění pojmu „s vědomím zaměstnavatele“ ve smyslu § 56 odst. 2 zák. práce stačí, je-li práce konána i jen s vědomím nejbližšího nadřízeného zaměstnance (§ 9 odst. 3 zák. práce).

Pro naplnění pojmu „s vědomím zaměstnavatele“ ve smyslu § 56 odst. 2 zák. práce stačí, je-li práce konána i jen s vědomím nejbližšího nadřízeného zaměstnance (§ 9 odst. 3 zák. práce).

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 2080/2001, ze dne 21.10.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně H. K., zastoupené advokátem, proti žalované P. P., s. r. o., zastoupené advokátem, o uložení povinnosti přidělovat práci podle pracovní smlouvy, vedené u Okresního soudu Plzeň – sever pod sp. zn. 3 C 31/2000, o dovolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. září 2001, č. j. 10 Co 654/2001, tak, že dovolání žalované zamítl.

Z odůvodnění :

Žalobkyně se domáhala, aby bylo žalované uloženo přidělovat jí práci podle pracovní smlouvy ze dne 1. 1. 1999. Žalobu odůvodňovala zejména tím, že původně se žalovanou uzavřela na základě pracovní smlouvy ze dne 1. 10. 1998 pracovní poměr na dobu určitou do 1. 1. 1999. Dohodou ze dne 1. 1. 1999 byl pracovní poměr prodloužen do 31. 12. 1999. Žalobkyni bylo přislíbeno, že pracovní poměr s ní bude opětovně prodloužen, proto nastoupila dne 3. 1. 2000 do zaměstnání a od 6.00 hod. konala spolu s ostatními zaměstnanci práce, které jí byly přidělovány. V průběhu výkonu práce dne 3. 1. 2000 jí statutární zástupkyně žalované (jednatelka H.) sdělila, aby se za ní po dokončení přidělené práce zastavila. To učinila přibližně v 10.00 hodin a jednatelka jí H. oznámila, že její pracovní poměr byl ukončen ke dni 31. 12. 1999. Žalobkyně je přesvědčena, že se její pracovní poměr na dobu určitou změnil v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 zák. práce na pracovní poměr na dobu neurčitou.

Okresní soud Plzeň – sever rozsudkem ze dne 7. 6. 2001, č. j. 3 C 31/2000-50, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Po provedeném dokazování dospěl k závěru, že, jestliže žalobkyně dne 3. 1. 2000 od 6.00 hod. do 10.00 hod. pracovala u žalované, nešlo o pokračování v konání práce podle ustanovení § 56 odst. 2 zák. práce. Vycházel přitom z toho, že žalobkyně sice nastoupila dne 3. 1. 2000 do zaměstnání a pracovala s ostatními zaměstnanci do doby, kdy jí v tom kolem 10.00 hod. zabránila jednatelka společnosti H., že však nebylo prokázáno její tvrzení, že jí bylo žalovanou přislíbeno prodloužení pracovního poměru. Nebylo ani prokázáno, že by jednatel žalované viděl žalobkyni před desátou hodinou. Svědek Z., který podepsal žalobkyni výkaz docházky ze dne 3. 1. 2000 a věděl o tom, že žalobkyně uvedeného dne pracuje, nebyl podle jeho přesvědčení osobou, kterou má na mysli ustanovení § 9 odst. 1 zák. práce,

tedy osobou konající jménem zaměstnavatele právní úkony. Pracovní poměr žalobkyně tak u žalované skončil uplynutí doby, na kterou byl sjednán, to je dnem 31. 12. 1999.

K odvolání žalobkyně Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 24. 9. 2001, č.j. 10 Co 654/2001-66, rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalovaná společnost P. P., s. r. o., je povinna přidělovat žalobkyni práci podle pracovní smlouvy ze dne 1. 1. 1999, a rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 8.321,- Kč a před odvolacím soudem ve výši 6.824,- Kč „na účet JUDr. D. R.“. Poté, co zopakoval důkazy výslechem žalobkyně a svědků B., Č., Z., H. a S., dospěl k závěru, že žalobkyně pokračovala v konání práce pro žalovanou po 31. 12. 1999 s vědomím žalované jako zaměstnavatele. Vycházel přitom z v podstatě shodných skutkových zjištění jako soud prvního stupně, že žalobkyně se dne 3. 1. 2000 dostavila na pracoviště žalované, kde od 6.00 hod. pracovala až do 10.00, kdy jí jednatelka žalované H. oznámila, že její pracovní poměr skončil ke dni 31. 12. 1999. Protože však „vedení společnosti“ na pracovišti žalobkyně nikomu neoznámilo dne 3. 1. 2000, že s žalobkyní nebude pracovní poměr prodloužen, tak jak očekávala, ani žádným jiným způsobem jí nebránilo ve vykonávání práce, kterou začala žalobkyně na pracovní směně 3. 1. 2000 vykonávat, pracovala žalobkyně s vědomím žalované. Za nevýznamnou považoval skutečnost, že „vedení společnosti“ bylo toho dne ráno zaneprázdněno jinými pracemi, neboť nelze v této souvislosti přehlédnout, že se sice zabývalo jinými pracemi, ale zadání provedení inventury v ranních hodinách nebylo, na rozdíl od vyřešení pracovního poměru žalobkyně, opomenuto.

V dovolání proti rozsudku odvolacího soudu žalovaná nesouhlasí s tím, jak odvolací soud hodnotil zjištěný skutkový stav. Podle jejího přesvědčení žalobkyně dne 3. 1. 2000 nepracovala s vědomím žalované - zaměstnavatele. Jednateli žalované byl v té době Ing. B. a svědkyně H., přičemž žádný z nich nepotvrdil, že by žalobkyni viděli v uvedený den pracovat. V řízení nebylo prokázáno, že by někdo jiný byl u žalované pověřen kompetencemi vyplývajícími z ustanovení § 9 odst. 2 nebo 3 zák. práce. Takovou osobou nebyl ani svědek Z., neboť jeho pracovní smlouva nese označení „skladník“. Vytknul odvolacímu soudu, že nečinil prakticky žádná zjištění z výpovědi svědkyně S., ač ta uvedla, že na počátku směny jí bylo uloženo připravit doklady pro žalobkyni v souvislosti s ukončením jejího pracovního poměru. Navrhla, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně navrhla, aby dovolání bylo zamítnuto, neboť podle jejího názoru odvolací soud rozhodl správně při posuzování klíčové otázky vědomosti žalované o práci žalobkyně dne 3. 1. 2000.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. a že jde o rozsudek, proti kterému je podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. dovolání přípustné, přezkoumal napadený rozsudek ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř. bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Podle ustanovení § 56 odst. 2 zák. práce pokračuje-li zaměstnanec po uplynutí sjednané doby s vědomím zaměstnavatele dále v konání práci, platí, že se tento pracovní poměr změnil v pracovní poměr uzavřený na dobu neurčitou, pokud se zaměstnavatel nedohodne se zaměstnancem jinak.

Vědomí zaměstnavatele (zde vědomost) je objektivní stav, který odráží, že se zaměstnavateli dostalo

informace o určité skutečnosti (o tom, že zaměstnanec po uplynutí sjednané doby pokračuje dále v konání práci). Jde tedy o zjištění, zda se taková informace skutečně k zaměstnavateli dostala (zda se zaměstnatel dozvěděl) či nikoli. Okolnost, zda s obsahem této informace zaměstnavatel souhlasí či nesouhlasí, je pro vědomost jako takovou nepodstatná. Taková okolnost by vypovídala jen o tom, jaký je vnitřní (subjektivní) vztah zaměstnavatele ke skutečnosti, o níž informaci získal (dozvěděl se). Nemá však žádného vlivu na to, zda zde vědomost je nebo není (dozvěděl se nebo se nedozvěděl).

Ustanovení § 56 odst. 2 zák. práce se však nespokojuje jen s tím, že zaměstnavatel má vědomost (dozvěděl se), ale klade další požadavek. Z jeho obsahu totiž vyplývá, že pro naplnění tam uvedené skutkové podstaty nestačí, že se zaměstnavateli pouze dostane informace (dozví se), že někdo pro něj koná práce. Citované ustanovení předpokládá, že je s touhou informací (vědomostí) zaměstnavatel také srozuměn, že s ní souhlasí (srov. slova „Pokračuje-lis vědomím zaměstnavatele“). Opačný výklad by znamenal, že by zaměstnavatel nemohl důsledkům předpokládaným v § 56 odst. 2 zák. práce zabránit (jakákoli práce bývalého zaměstnance by znamenala změnu délky trvání pracovního poměru již v okamžiku, kdy se o ní zaměstnavatel dozví).

Jaký je vztah zaměstnavatele k informaci (vědomosti) o tom, že zaměstnanec pokračuje v práci, lze usuzovat zejména z jeho vnějších projevů. Přitom z logiky věci vyplývá, že nestačí, aby zaměstnavatel postoj k další práci zaměstnance zaujal jen ve svém vědomí, podstatné je, aby případný nesouhlas projevil i navenek. Nedá-li zaměstnavatel nijak navenek na vědomí, že s další prací zaměstnance nesouhlasí, nutno uzavřít, že zaměstnanec pracuje „s vědomím zaměstnavatele“.

Uvedené platí i v případě zaměstnavatele - právnické osoby. Jak totiž vyplývá z ustanovení § 9 odst. 1 zák. práce, právní úkony v pracovněprávních vztazích činí u zaměstnavatele, který je právnickou osobou, především jeho statutární orgán a u zaměstnavatele, který je fyzickou osobou, zaměstnavatel; místo nich je mohou činit i osoby jimi pověřené. Jiní zaměstnanci zaměstnavatele, zejména vedoucí jeho organizačních útvarů, jsou oprávněni jako orgány zaměstnavatele činit jménem zaměstnavatele právní úkony vyplývající z jejich funkcí stanovených organizačními předpisy.

Podle ustanovení § 9 odst. 2 zák. práce zaměstnavatel může v mezích své působnosti písemně pověřit další své zaměstnance, aby činili určité právní úkony v pracovněprávních vztazích jeho jménem. V písemném pověření musí být uveden rozsah oprávnění pověřeného zaměstnance.

Vedoucí zaměstnanci zaměstnavatele, jimiž se rozumějí jeho orgány (odst. 1), jakož i jeho další zaměstnanci, kteří jsou pověřeni vedením na jednotlivých stupních řízení zaměstnavatele, jsou oprávněni stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat a řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny (§ 9 odst. 3 zák. práce).

Pro naplnění pojmu „s vědomím zaměstnavatele“ proto stačí, je-li práce konána i jen s vědomím nejbližšího nadřízeného zaměstnance (§ 9 odst. 3 zák. práce). Závěr o tom, že tomu tak bylo i v projednávaném případě, učinil odvolací soud zejména též na základě zjištění, že žalobkyně pracovala dne 3. 1. 2000 s vědomím J. Z.

Podle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí vychází ze skutkového

zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Za skutkové zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování, je třeba ve smyslu citovaného ustanovení rozumět výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., protože soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplývaly ani jinak nevyšly za řízení najevo, protože soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo, nebo protože v hodnocení důkazů, popř. poznatků, které vplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. věrohodnosti, je logický rozpor, nebo jestliže hodnocení důkazů odporuje ustanovením § 133 až § 135 o.s.ř. Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování v podstatné části tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného práva.

Dovolacím důvodem podle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř. lze napadnout výsledek činnosti soudu při hodnocení důkazů, na jehož nesprávnost lze usuzovat - jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů - jen ze způsobu, jak k němu soud dospěl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry (např. namítat, že soud měl uvěřit jinému svědkovi, že některý důkaz není ve skutečnosti pro skutkové zjištění důležitý apod.). Znamená to, že hodnocení důkazů, a tedy ani skutkové zjištění jako jeho výsledek, z jiných než z výše uvedených důvodů nelze dovoláním úspěšně napadnout.

Skutkový závěr o tom, že žalobkyně pracovala dne 3. 1. 2000 s vědomím J. Z. a že J. Z. byl „vedoucím směny“, odvolací soud učinil - jak vyplývá z odůvodnění jeho rozsudku - z výsledků dokazování (zejména z výpovědi svědků A. Č. a J. Z. a výpovědi statutárního zástupce žalované Ing. J. B.), které zhodnotil způsobem vyplývajícím z ustanovení § 132 o.s.ř. Protože ostatní důkazy v tomto směru nepřinesly pro rozhodnutí věci podstatné poznatky, má uvedené skutkové zjištění oporu v provedeném dokazování; z odůvodnění napadeného rozsudku a z obsahu spisu je zřejmé, že odvolací soud pro uvedené zjištění vzal v úvahu jen skutečnosti, které vplynuly z provedených důkazů a přednesů účastníků, že žádné skutečnosti, které v tomto směru byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo a které byly současně významné pro věc nepominul a že v jeho hodnocení důkazů a poznatků, které vplynuly z přednesů účastníků není z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. věrohodnosti logický rozpor.

Namítá-li žalovaná, že J. Z. nebyl osobou pověřenou ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 zák. práce a že jeho pracovní smlouva nese označení „skladník“, pak přehlíží, že pro posouzení, zda jde o nejbližšího nadřízeného zaměstnance (vedoucího zaměstnance - § 9 odst. 3 zák. práce) není rozhodné, co má uvedeno v pracovní smlouvě, ale zda fakticky na základě pověření zaměstnavatele takové postavení u zaměstnavatele měl. Že tomu tak v projednávané věci u J. Z. bylo, vyplývá i z výpovědi samotného statutárního zástupce žalované Ing. B., který uvedl, že J. Z. byl schopen a také oprávněn organizovat práci bez přímé konzultace s ním. Pro posouzení, zda žalobkyně dne 3. 1. 2000 pracovala „s vědomím zaměstnavatele“, je pak nevýznamné, zda pracovala také s vědomím tehdejších statutárních zástupců žalované a zda D. S. bylo uloženo, aby připravila podklady pro žalobkyni v souvislosti s ukončením jejího pracovního poměru. Ostatní námítky žalované uvedené v dovolání („Nebylo prokázáno, že by někdo jiný byl u naší firmy pověřen kompetencemi odpovídajícími ustanovení § 9 odst. 1 či 2 zákoníku práce.“, „Z výpovědi svědka Z. lze pouze zjistit...“, „Svědka Z. ... nebyl nadřízeným žalobkyně“) jsou pouhým napadáním hodnocení důkazů soudem, které samo o sobě - jak uvedeno výše - není způsobilým dovolacím důvodem.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněného dovolacího důvodu správný. Protože nebylo zjištěno (a ani dovolatelkou tvrzeno), že by rozsudek odvolacího soudu byl postižen vadou uvedenou v ustanovení § 229 odst. 1, 229 odst. 2 písm. a) a b) a 229 odst. 3 o.s.ř. nebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud České republiky dovolání žalobkyně podle ustanovení § 243b odst. 2 části věty před středníkem o.s.ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovněprávní vztah \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Služební poměr](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní poměr \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Převedení zaměstnance na jinou práci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Plat](#)